

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sk/5/2019
Identifikačné číslo spisu: 5018200345
Dátum vydania rozhodnutia: 21.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:5018200345.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci žalobcu: K. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8-10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.: XXX XXX XXXX X zo dňa 06.07.2018, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 29Sa/29/2018-44 zo dňa 13. novembra 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 29Sa/29/2018-44 zo dňa 13. novembra 2018 z a m i e t a.

Žalobcovi voči žalovanému priznáva nárok na náhradu trov kasačného konania v celom rozsahu.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom č. k. 29Sa/29/2018-44 zo dňa 13. novembra 2018 rozhodnutie generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č.: XXX XXX XXXX X zo dňa 6. júla 2018 zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalobcovi voči žalovanému priznal právo na náhradu účelne vynaložených trov konania v celom rozsahu.

2.1. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd z predloženého administratívneho spisu zistil, že Sociálna poisťovňa, ústredie Bratislava rozhodnutím č.: XXX XXX XXXX X zo dňa 22.03.2018 s poukazom na ust. § 65, § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len zákon č. 461/2003 Z. z. alebo zákon o sociálnom poistení) a podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov

(ďalej len zákon č. 100/1988 Zb. alebo zákon o sociálnom zabezpečení) zamietla žiadosť žalobcu z 03.02.2014 o priznanie starobného dôchodku od 03.02.2011. V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový správny orgán konštatoval, že žalobca splnil podmienku nároku na dôchodok s prihliadnutím na znížený dôchodkový vek podľa § 132 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb., pričom podmienky nároku na dôchodok posúdil a sumu dôchodku aj so zohľadnením všetkých dôb zamestnania získaných vo všeobecnom systéme určilo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Vzhľadom na ten istý druh dôchodku za tie isté doby zamestnania poistencovi vzniknúť nemôže. V zmysle § 67 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z. z. má žalobca možnosť za obdobie dôchodkového poistenia získané po dovŕšení dôchodkového veku požiadať o zvýšenie už priznaného výsluhového dôchodku.

2.2. Žalovaný žalobou napadnutým rozhodnutím č.: XXX XXX XXXX X zo dňa 06.07.2018 zamietol odvolanie žalobcu voči vyššie citovanému prvostupňovému správne rozhodnutiu. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že prvostupňové správne rozhodnutie rešpektovalo vyslovený záväzný právny názor Krajského súdu v Žiline v rozsudku č. k. 25Sd/88/2015 zo dňa 16. novembra 2017, kedy prvostupňový správny orgán opätovne posúdil nárok žalobcu na starobný dôchodok. Žalovaný poukazom na skutkové zistenia vyplývajúce z obsahu administratívneho spisu konštatoval vecnú a právnu správnosť prvostupňového správneho rozhodnutia.

2.3. Z obsahu administratívneho spisu mal správny súd ďalej preukázané, že žalobca dovŕšil dôchodkový vek 26.04.2007 (ako 55-ročný), bol mu rozhodnutím Ministerstva vnútra SR č. SRLZ-40.992-7/SZ-2007 zo dňa 02.11.2007 priznaný od 01.07.2007 výsluhový dôchodok podľa ust. § 128 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 328/2002 Z. z.), pričom na určenie jeho sumy mu bola zhodnotená všetka preukázaná doba do 30. júna 2007 nasledovne: doba štúdia od 01.09.1967 do 31.08.1970 v III. kategórii funkcií, doba poistenia od 21.09.1970 do 31.03.1971 v III. kategórii funkcií, doba štúdia na vysokej škole od 01.10.1971 do 01.12.1973 v III. kategórii funkcií, doba poistenia od 07.03.1974 do 08.04.1974 v III. kategórii funkcií, doba základnej vojenskej služby od 01.10.1974 do 28.09.1976 v I. kategórii funkcií, doba služobného pomeru v Policajnom zbore od 01.10.1976 do 31.12.1999 v I. kategórii funkcií, služobný pomer v Policajnom zbore od 01.01.2000 do 25.04.2007 v III. kategórii funkcií a doba v služobnom pomere v Policajnom zbore od 26.04.2007 do 30. 06.2007. Ministerstvo vnútra vychádzalo z porovnania sumy výsluhového dôchodku vypočítanej žalobcovi podľa § 38 zákona č. 328/2002 Z. z. a sumy starobného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku podľa § 128 zákona č. 328/2002 Z. z. za použitia piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. Z obsahu spisového materiálu mal správny súd preukázané, že žalobcovi bol priznaný výsluhový dôchodok v sume starobného dôchodku podľa § 128 zákona č. 328/2002 Z. z., pričom žalobcovi bola pre nárok na výsluhový dôchodok zhodnotená celá preukázaná doba poistenia tak, ako je uvedené vyššie, teda celá doba služby, ako aj celá doba civilného zamestnania do 30. júna 2007. Žalobcovi však doposiaľ nebola zohľadnená, a uvedené žalobca rovnako namieta, doba sociálneho poistenia za odpracované roky 2011 a nasledovné, kedy ako je medzi účastníkmi konania nesporné, žalobca odvádzal poistné na dôchodkové poistenie do Sociálnej poisťovne. Žalovaný je toho názoru, že pokiaľ bola žalobcovi pre nárok na výsluhový dôchodok zhodnotená celá preukázaná doba poistenia, a to tak doba výkonu služby, ako aj civilného zamestnania je potrebné jeho žiadosť o priznanie starobného dôchodku zamietnuť, pričom za obdobie dôchodkového poistenia získané po dovŕšení dôchodkového veku mal žalobca požiadať o zvýšenie už priznaného výsluhového dôchodku podľa ust. § 67 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z. z. Útvar sociálneho zabezpečenia, ktorý dôchodok vypláca, keďže Sociálna poisťovňa, ústredie starobný dôchodok nepriznala, nemôže rozhodnúť ani o jeho zvýšení.

3. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách zákona č. 461/2003 Z. z. citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 65 ods. 1, § 60 ods. 2, v spojení s právnu úpravou ustanovenou v zákone č. 328/2002 Z. z., citujúc právnu normu § 128 a v spojení s právnu úpravou ustanovenou v Dohovore o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128), ktorý bol vyhlásený v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 Zb., citujúc právnu normu čl. 33 ods. 2, postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v tretej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku, upravujúcej správnu žalobu v sociálnych veciach, za primeraného použitia ustanovení o všeobecnej správnej žalobe podľa prvej hlavy tretej časti SSP a dospel k záveru o dôvodnosti podanej žaloby.

4. Správny súd v konaní považoval za preukázané, že žalobcovi bol priznaný výsluhový dôchodok od 01.07.2007, ktorého suma však bola určená vo výške starobného dôchodku a prídavku k starobnému dôchodku podľa ustanovení zákona č. 100/1988 Zb., pretože suma starobného dôchodku žalobcu určená podľa zákona č. 100/1988 Zb. bola spolu s prídavkom k starobnému dôchodku pre žalobcu výhodnejšia ako suma výsluhového dôchodku. Krajský súd konštatoval, že žalobcovi tak bol priznaný síce výsluhový dôchodok de iure, avšak v sume určenej podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb., ktorý sa mu aj vypláca. Spôsob výpočtu sumy výsluhového dôchodku policajta je upravený v § 39 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. V zmysle § 128 zákona č. 328/2002 Z. z. suma výsluhového dôchodku policajta, na ktorý vznikne nárok v období po účinnosti tohto zákona do 31.12.2010, nesmie byť nižšia ako suma starobného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku, na ktorý by vznikol nárok v tomto období podľa predpisov pred účinnosťou tohto zákona v sume určenej podľa predpisov pred účinnosťou tohto zákona (t.j. podľa zákona č. 100/1988 Zb.).

5. Krajský súd ďalej konštatoval, že z ust. § 38, § 39 a § 128 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. vyplýva, že nemožno stotožňovať dobu pre vznik nároku na výsluhový dôchodok (trvanie služobného pomeru v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok) a spôsob určenia sumy výsluhového dôchodku. Správny súd mal za to, že z uvedeného je zrejmé, že žalobcovi rozhodnutím Ministerstva vnútra SR nebol priznaný starobný dôchodok. Žalobcovi bol priznaný výsluhový dôchodok; iba výška výsluhového dôchodku bola odvodená od výšky starobného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku podľa skorších právnych predpisov. Správny súd poukázal na to, že z ust. 60 ods. 2 zákona o sociálnom poistení vyplýva, že právna úprava mala zabezpečiť, aby od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení (poistení) výsluhový dôchodok priznaný podľa zákona č. 328/2002 Z. z. plnil funkciu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) vo výške primeranej dobe trvania služobného pomeru ako dávka sociálneho zabezpečenia existujúca, či už samostatne alebo popri starobnom dôchodku, na ktorý vznikne nárok dovŕšením dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení. Súčasne bolo cieľom zákona č. 328/2002 Z. z. dosiahnuť právny stav, podľa ktorého by pomerná výška výsluhového dôchodku bola vyššia, ako keby policajtom bola doba profesionálnej služby hodnotená len vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia. Krajský súd mal za to, že z tohto zámeru teda vyplýva, že cieľom zákona bolo vytvorenie stavu, pri ktorom by súčet výsluhového dôchodku a starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho poistenia bol vyšší, resp. aspoň rovnaký ako suma starobného dôchodku poistenca, ktorý mal všetky doby zamestnania hodnotené len vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia (zabezpečenia).

6. Krajský súd ďalej poukázal na to, že v zmysle čl. 33 ods. 2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128), ak má alebo ak by mala inak chránená osoba nárok na dávku ustanovenú v tomto Dohovore a ak dostáva inú peňažnú dávku sociálneho zabezpečenia za tú istú sociálnu udalosť (prežitie ustanoveného veku), môžu sa dávky podľa tohto Dohovoru krátiť alebo zastaviť za určených podmienok a v určenom rozsahu za podmienky, že časť dávok, ktorá sa kráti alebo je zastavená, nepresahuje druhú dávku. Z čl. 33 ods. 2 Dohovoru tak podľa názoru správneho súdu vyplývalo, že v prípade súbehu nárokov na starobný dôchodok tak zo všeobecného, ako aj osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) je v zmysle Dohovoru možné starobný dôchodok zo všeobecného iba krátiť, a to najviac o sumu, ktorá neprevyšuje sumu výsluhového dôchodku (výsluhového príspevku považovaného za výsluhový dôchodok). Správny súd konštatoval, že výsluhový dôchodok má od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení (zabezpečení) plniť funkciu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) vo výške primeranej dobe trvania služobného pomeru. Na účely stanovenia výšky starobného dôchodku je potrebné do doby dôchodkového poistenia započítať aj doby hodnotené na účely výsluhového dôchodku. Až po takom stanovení výšky starobného dôchodku možno sumu starobného dôchodku krátiť o sumu výsluhového dôchodku (obdobne rozsudok Najvyššieho súdu SR č. k. 1So/163/2014 zo dňa 26.04.2016).

7. Správny súd tiež konštatoval, že žalobca sa stal poberateľom výsluhového dôchodku podľa zákona o

sociálnom zabezpečení vojakov a policajtov. Nie je poberateľom starobného dôchodku, hoci výška výsluhového dôchodku bola v zmysle § 128 ustálená podľa skoršej právnej úpravy zákona č. 100/1988 Zb. Žalobcovi priznaný a vyplácaný výsluhový dôchodok je bez ohľadu na spôsob určenia jeho výšky výsluhovým dôchodkom (obdobie rozsudok NS SR č. k. 9So/108/2012 zo dňa 27.11.2013). Priznanie tohto druhu dôchodkovej dávky tak nepredstavuje prekážku pre priznanie starobného dôchodku podľa zákona o sociálnom poistení, postupom uvedeným v bode 15 tohto rozsudku. Žalobca si podal žiadosť o priznanie starobného dôchodku dňa 03.02.2014, kde ako dátum, od ktorého žiada dôchodok priznať uviedol 26. apríl 2007. V žalobe (okrem iného) namieta nezohľadnenie doby troch rokov spätne pred podaním žiadosti o priznanie starobného dôchodku, a to obdobia od roku 2011 a nasledovné. Správny súd považoval rozhodnutie žalovaného v časti konštatovania „absencie tzv. zostatkovej doby“ sociálneho poistenia vo všeobecnom systéme, ktorá by mohla byť dôvodom pre priznanie starobného dôchodku za nepreskúmateľné. Konštatoval, že z rozhodnutia žalovaného je zrejmé a uvedené mal z obsahu administratívneho spisu preukázané aj správny súd, že všetky doby civilného zamestnania a služobného pomeru do 30. júna 2007 boli žalobcovi zhodnotené na účely priznania výsluhového dôchodku. Výtýkal však žalovanému, že v žalobou napadnutom rozhodnutí nijak nezdôvodnil, prečo obdobie po 30. júni 2007, za ktoré žalobca odvádzal poistenie na dôchodkové poistenie (žalobca žiadal o priznanie starobného dôchodku zo všeobecného systému dôchodkového poistenia z dôvodu, že pre výsluhový dôchodok mu nebola zohľadnená doba za odpracované roky 2011 až 2014), nebolo zohľadnené na účely priznania starobného dôchodku ako tzv. zostatková doba, ktorú by bolo potrebné ďalej zhodnotiť vo všeobecnom systéme, vypočítať celú teoretickú výšku dôchodku a túto krátiť vzhľadom na pomer zostatkovej doby sociálneho poistenia k celkovej dobe sociálneho poistenia a takto skrátený dôchodok priznať žalobcovi.

8. Správny súd poukázal na to, že odôvodnenie rozhodnutia správneho orgánu musí byť presvedčivé a zrozumiteľné aj pre laickú verejnosť, nielen pre erudované osoby rozhodnutia správnych orgánov produkujúce. Uviedol, že jedným z imanentných predpokladov činnosti súdu je danosť atribútu preskúmateľnosti správneho aktu (jazykovej aj logickej) a požiadavky na určitú kvalitu i kvantitu dôvodov v ňom obsiahnutých. Je potrebné mať na pamäti, že odôvodnenie rozhodnutia plní niekoľko funkcií. Predovšetkým má presvedčiť účastníkov o správnosti postupu správneho orgánu a o zákonnosti jeho rozhodnutia. Tým sa naplňa jedno zo základných pravidiel konania - posilňovať dôveru občana v správnosť rozhodovania správnych orgánov. Ďalšou funkciou je kontrolná funkcia predovšetkým tých orgánov, ktoré budú rozhodnutie prípadne preskúmať. Presvedčivé odôvodnenie tak môže zamedziť zbytočnému uplatňovaniu opravných prostriedkov. Ak atribút preskúmateľnosti odôvodnenia správny akt orgánu verejnej správy nenaplnia, potom správny súd nemôže správny akt (či už má formu rozhodnutia resp. opatrenia) preskúmať, nemôže si správny súd na záveroch správneho orgánu vybudovať svoje úvahy o veci a ani účastníci proti nemu nemôžu náležite formulovať žalobné námietky. Preskúmateľnosť správneho aktu orgánu verejnej správy je predpokladom predovšetkým preto, aby sa účastník mohol domáhať svojich práv na správnom súde; ak taký predpoklad nie je naplnený, nemôže práve z tohto dôvodu správny akt obstať.

9. Krajský súd zdôraznil, že pre bežnú zrozumiteľnosť a presvedčivosť žalobou napadnutého rozhodnutia bolo nevyhnutné presvedčivo rozvinúť tú časť odôvodnenia rozhodnutia žalovaného, v ktorej žalovaný obdobiu po 30. júni 2007 nepriznal relevanciu „zostatkovej doby“ a označil ju za „dobu po dovŕšení dôchodkového veku“. Pričom práve táto časť odôvodnenia rozhodnutia žalovaného bola vo veci rozhodujúca. Účastníkovi konania musí byť z odôvodnenia rozhodnutia žalovaného zrejmý rozdiel medzi uvedenými pojmami, rovnako je potrebné ozrejmiť v akých ustanoveniach právneho poriadku majú svoj základ a akú relevanciu má ich rozlíšenie vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku. Odhliadnuc od uvedeného považoval správny súd za potrebné pre úplnosť dodať, že záver žalovaného, podľa ktorého o zvýšení už priznaného dôchodku (v danom prípade výsluhového) za obdobie dôchodkového poistenia získaného po vzniku nároku na dôchodok je príslušný orgán, ktorý výsluhový dôchodok vypláca, platí len pre prípady starobných dôchodkov dôchodcov, ktorí splnili všetky podmienky nároku na túto dávku (teda aj dovŕšenie veku podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb.) pred 01.07.2002 (obdobne rozsudok Najvyššieho súdu SR č. 9So/121/2015).

10. Správny súd dospel k záveru, že v označenej časti je rozhodnutie žalovaného nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, a preto napadnuté rozhodnutie žalovanej zrušil s poukazom na ust. § 191 ods. 1 písm. d) SSP a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

11. Správny súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle ust. § 175 ods. 1 vo väzbe na ust. § 167 ods. 1 SSP. Žalobcovi, ktorý mal plný úspech v konaní, priznal právo na náhradu dôvodne vynaložených trov konania voči žalovanému, poukazom na to, že o výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia podľa ust. § 175 ods. 2 SSP.

II.

Kasačná sťažnosť žalovaného proti rozsudku krajského súdu

12. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť. V dôvodoch kasačnej sťažnosti žalovaný namietal, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g) SSP). Navrhoval, aby najvyšší súd rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 29Sa/29/2018 z 13.11.2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

12.1 V dôvodoch kasačnej sťažnosti žalovaný v úvode poukázal na skutkové zistenia daného prípadu. S právnym posúdením a odôvodnením krajského súdu sa žalovaný nestotožnil. Trval na tom, že podmienky nároku na dôchodok s prihladnutím na znížený dôchodkový vek podľa § 132 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. posúdilo a sumu dôchodku aj so zohľadnením všetkých dôb zamestnania získaných vo všeobecnom systéme určilo Ministerstvo vnútra SR, poukazom na to, že pre nárok na výsluhový dôchodok priznaný v sume starobného dôchodku bola žalobcovi zohľadnená všetka preukázaná doba poistenia.

12.2. Citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 65 ods. 1, 2 zákona č. 461/2003 Z. z. v platnom znení žalovaný uviedol, že inak zákon č. 461/2003 Z. z. určuje dôchodkový vek postupom podľa § 274 ods. 1, podľa ktorého nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa zachovávajú. Zachovanie nárokov vyplývajúcich zo zariadenia zamestnania do zvýhodnenej pracovnej kategórie spočíva aj v znížení vekovej podmienky potrebnej pre dovŕšenie dôchodkového veku. Suma starobného dôchodku žalobcu určená podľa zákona č. 100/1988 Z. z. v platnom znení bola spolu s prídavkom k starobnému dôchodku výhodnejšia ako suma jeho výsluhového dôchodku. Citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 132 ods. 1 písm. a/ a § 21 ods. 1 ďalej žalovaný uviedol, že nakoľko žalobca počas výkonu služby získal viac ako 25 rokov v I. kategórii funkcií, dôchodkový vek dosiahol dovŕšením 55 rokov dňa 26. apríla 2007. Ku dňu dovŕšenia dôchodkového veku 55 rokov t. j. k 26. aprílu 2007 žalobca splnil podmienky nároku na starobný dôchodok a prídavok k starobnému dôchodku. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky použilo pre porovnanie sumy starobného dôchodku a prídavku k tomuto dôchodku V. časť zákona č. 100/1988 Zb., posúdilo a sumu dôchodku určilo aj so zohľadnením dôb zamestnania získaných vo všeobecnom systéme. Žalovaný mal za to, že z uvedeného vyplýva, že žalobca splnil podmienky nároku na dôchodok s prihladnutím na znížený dôchodkový vek podľa § 132 ods. 1 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. a sumu dôchodku aj so zohľadnením dôb zamestnania získaných vo všeobecnom systéme určilo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Žalovaný tiež trval na tom, že nárok na ten istý druh dôchodku za tie isté doby zamestnania poistencovi vzniknúť nemôže a vznik nároku na starobný dôchodok podľa zákona č. 100/1988 Zb. súčasne vylučuje možnosť vzniku nároku na starobný dôchodok podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z. z. V danej súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR č. 9So 10/2012 zo dňa 27. novembra 2013, uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 4 /2015 pod číslom 49.

12.3. Žalovaný tiež zdôraznil, že ak bol poistencovi priznaný výsluhový dôchodok v sume starobného dôchodku podľa § 128 zákona č. 328/2002 Z. z., pričom je preukázané, že poistencovi bola na nárok na výsluhový dôchodok zhodnotená celá preukázaná doba poistenia, teda celá doba služby, ako aj celá doba civilného zamestnania, je potrebné žiadosť o priznanie starobného dôchodku zamietnuť, poukazom na to, že takýto postup žalovanej v obdobnej skutkovej a právnej situácii potvrdil Najvyšší súd v rozsudku č. 1So 33/2014 zo dňa 30. júna 2015. Žalovaný ďalej zdôraznil, že vzhľadom na to, že je preukázané, že žalobcovi bola na nárok na výsluhový dôchodok zhodnotená celá preukázaná doba poistenia, teda celá doba služby, ako aj celá doba civilného zamestnania, bola jeho žiadosť o priznanie starobného dôchodku

zo dňa 3. februára 2014 v súlade s právnym názorom Najvyššieho súdu uvedeným v rozsudku 1So 33/2014 zo dňa 30. júna 2015 zamietnutá, doplniac, že v prípade, ak by existovala nejaká zostatková doba sociálneho poistenia vo všeobecnom systéme do dovŕšenia dôchodkového veku, iba v tom prípade by bola žalovaná povinná v zmysle súdnej praxe vypočítať celú teoretickú výšku dôchodku a tú skrátiť vzhľadom na pomer zostatkovej doby sociálneho poistenia v celkovej dobe sociálneho poistenia a tento skrátený dôchodok priznať žalobcovi, žalobca však získal ďalšie obdobie dôchodkového poistenia až po dovŕšení dôchodkového veku, avšak nakoľko žalovaná nepriznala starobný dôchodok, nemožné rozhodnúť o zvýšení starobného dôchodku za obdobie dôchodkového poistenia získané po priznaní starobného dôchodku v súlade s § 66 zákona č. 461/2003 Z. z. Citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 67 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z. z., žalovaný uviedol, že žalobca má možnosť požiadať o zvýšenie už priznaného výsluhového dôchodku za obdobie dôchodkového poistenia získané po dovŕšení dôchodkového veku.

12.4. Záverom žalovaná trvala na tom, že rozhodnutie generálneho riaditeľa žalovanej je riadne odôvodnené a odôvodnenie obsahuje všetky zákonom predpísané formálne náležitosti, sú v ňom uvedené všetky skutočnosti, ktoré boli podkladom na rozhodnutie a akými úvahami bol generálny riaditeľ žalovanej vedený pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval. Žalovaný nesúhlasil s argumentáciou krajského súdu, že rozhodnutie generálneho riaditeľa žalovanej nepresvedčivo odôvodnilo nezohľadnenie doby po 30. júni 2007 pre priznanie starobného dôchodku, a preto je rozhodnutie v tomto smere nepreskúmateľné. Žalovaný tvrdenie správneho súdu považoval za nedôvodné, pretože rozhodnutie generálneho riaditeľa žalovanej dostatočným spôsobom odôvodnilo, prečo uvedenú dobu nemožno žalobcovi zhodnotiť pre priznanie starobného dôchodku.

III.

Vyjadrenie žalobcu ku kasačnej sťažnosti žalovaného

13. Žalobca sa ku kasačnej sťažnosti žalovaného vyjadril podaním z 03.01.2019. Nesúhlasil s dôvodmi žalovaného, ktorými namietal nezákonnosť napadnutého rozsudku krajského súdu. Žalobca navrhol, aby najvyšší súd kasačnú sťažnosť žalovaného ako nedôvodnú zamietol.

14.1. V dôvodoch vyjadrenia žalobca v zásade zotrval na svojich tvrdeniach uvedených v žalobe. Tvrdenie, že žiadal o priznanie starobného dôchodku od 26. apríla 2007 žalobca považoval za zavádzajúce. Trval na to, že žiadosť o starobný dôchodok podal dňa 3.2.2014 v pobočke Čadca, žiadajúc o vyplatenie dávky tri roky odo dňa, za ktorý dávka alebo jej časť patrili (§ 41 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.). Žalobca opakovane poukazom na účinnosť zákona č. 328/2002 Z. z. od 1. 7. 2002 zdôraznil, že v ustanovení § 143a bod 1 je jednoznačne uvedené, že od 1. júla 2002 sa na sociálne zabezpečenie policajtov a vojakov nepoužijú § 130 až 145 zákona č. 100/1988 Zb., z ktorého dôvodu mu nemohla a ani nebola priznaná Ministerstvom vnútra SR dávka starobného dôchodku, ale dávka výsluhového dôchodku, keď zákon č. 328/2002 Z. z. takúto dávku starobného dôchodku v dobe jeho odchodu do výsluhového dôchodku nepoznal a doposiaľ nepozná. Výtýkal žalovanému, že neakceptuje rozsudok súdu a neakceptuje ani uznesenie Najvyššieho súdu SR č. 10So 27/2016 z 31. mája 2017, v ktorom sa uvádza, že mu nebola zohľadnená doba za obdobie od roku 2011, 2012, 2013, 2014 a z priznania starobného dôchodku za toto obdobie vylúčila. Súčasne žalobca namietal, že Sociálna poisťovňa mu nepriznala ďalšie obdobie za roky 2015, 2016, 2017, 2018, pričom podklady o jeho odvodoch má Sociálna poisťovňa k dispozícii. Zdôraznil, že mu doposiaľ nikdy nebola zohľadnená doba štúdia na Gymnázium v Turzovke do 18. roku veku. Žalobca mal za to, že svojský výklad právnych predpisov Sociálnou poisťovňou, Najvyšším súdom a prvostupňovým súdom, ktorý už rozhodol, diskriminuje jeho osobu na úkor iných osôb s rovnakým počtom odpracovaných rokov, ale iba v jednom systéme dôchodkového zabezpečenia. Žalobca trval na tom, že Ministerstvo vnútra SR mu priznalo od 1. júla 2007 výsluhový dôchodok, pretože splnil podmienky na nárok na poberanie tejto dávky, keďže mal odpracovaný potrebný počet rokov a spĺňal vek na odchod do výsluhového dôchodku, inú dávku - starobný dôchodok, mu Ministerstvo vnútra SR nepriznalo, keď zákon o sociálnom zabezpečení policajtov č. 328/2002 Z. z. nepozná takýto druh dávky. Poukázal na to, že Ministerstvo vnútra SR rozhodnutím z 22. novembra 2007 uviedlo citáciu § 131 až § 133 zákona č. 100/1988 Zb. vo výrokovvej časti aj napriek tomu, že v tom čase už bol predmetný zákon (zákon č.

100/1988 Zb.) dlhší čas zrušený a § 143a bod 1 zákona č. 328/2002 Z. z. hovorí o tom, že špecifikované ustanovenia zákona č. 100/1988 Zb. sa od 1. júla 2002 na sociálne zabezpečenie policajtov a vojakov nepoužívajú. Opakovane žalobca namietal, že Sociálna poisťovňa mu starobný dôchodok nepriznala hoci o túto dávku požiadal dňa 3. 2. 2014 od dátumu 3. 2. 2011, vytýkajúc, že Sociálna poisťovňa mu nezapočítala obdobie zamestnania v civilnom sektore, čo je preňho poškodzujúce a nezapočítala mu tzv. náhradné doby, čo sú doby pred nástupom do služieb policajného zboru a ani doby, počas ktorých odvádzal odvody za roky 2011 až 2014 a až doposielal, keď zo svojho príjmu tieto odvody riadne odvádzal a stále odvádzal. Uviedol, že je diskriminovaný proti občanovi, ktorý nebol v služobnom pomere, ktorému odporokňa priznáva a vypočíta starobný dôchodok a ak má priznaný starobný dôchodok, započíta mu každý odpracovaný mesiac. Vytýkal žalovanému, že nerešpektoval právny názor vyslovený v rozsudkoch súdov č. 25Sd 233/2014 z 23. 10. 2014 k a 25Sd 88/20 zo 16. 11. 2017, ktoré rozhodnutia súdu sú pre odporokňu záväzné. Poukázal tiež na skutočnosť, že rozsudok Najvyššieho súdu SR č. 9So 10/2012 z 27. novembra 2013, na ktorý odkazuje Sociálna poisťovňa, neexistuje, pričom našiel rozsudok najvyššieho súdu č. 9So 108/2012 z 27. novembra 2013, z ktorého rozsudku Sociálna poisťovňa zámerne vybrala text, ktorý nemá súvislosť s jeho vecou, ale jej vyhovuje. 14.2. Žalobca vo vzťahu k sťažnostnému bodu č. 2/ uviedol, že Sociálna poisťovňa odmieta vykonať výpočet jeho starobného dôchodku, klame v tom, že mu boli zohľadnené všetky doby poistenia a že mu boli priznané vo výsluhovom dôchodku, poukazuje na to, že nepoberal ani nepoberá žiadny starobný dôchodok, ale výsluhový dôchodok, ktorý mu mal byť vypočítaný v súlade v tej dobe platným zákonom, pričom mu nebola doposiaľ nikdy zhodnotená doba štúdia na gymnáziu do 18. roku veku a ani doba, počas ktorej odvádzal odvody do Sociálnej poisťovne po skončení služobného pomeru až doposiaľ, poisťné za nepriznané obdobie bolo odvádzané na účet Sociálnej poisťovne a nie na osobitný účet Ministerstva vnútra SR. Žalobca nesúhlasil s argumentáciou Sociálnej poisťovne, že uvádzanú dobu mu nemôže zhodnotiť, ale že dobu po dovŕšení dôchodkového veku môže požiadať o zvýšenie výsluhového dôchodku príslušný útvar sociálneho zabezpečenia Ministerstva vnútra SR, považujúc ju v rozpore so zákonom č. 328/2002 Z. z. Žalobca záverom opätovne uviedol, že Sociálna poisťovňa ho diskriminuje oproti osobám, ktoré neboli zamestnané v policajnom zbore a súčasne je diskriminovaný Sociálnou poisťovňou aj v tom, že okrem nepriznania dávky, sa mu táto dávka nevalorizuje tak, ako osobám, ktorým túto dávku priznáva.

IV.

Konanie pred kasačným súdom

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g) v spojení s § 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 453 ods. 2 SSP), v rozsahu námietok žalovaného uvedených v kasačnej sťažnosti, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 452 ods. 1 v spojení s ust. § 137 ods. 4 SSP) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalovaného nie je dôvodná.

16. Predmetom prieskumného konania na kasačnom súde bol rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 29Sa/29/2018-44 zo dňa 13. novembra 2018, ktorým krajský súd podľa § 191 ods. 1 písm. d/ SSP rozhodnutie generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č.: XXX XXX XXXX X zo dňa 6. júla 2018 zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

17. V procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku správneho súdu kasačný súd vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisového materiálu krajského súdu, súčasťou ktorého tvoril administratívny spis žalovaného správneho orgánu, na ktoré poukázal už krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, z ktorých dôvodov ich najvyšší súd neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

18. Predmetom preskúmacieho súdneho konania v danej veci bolo rozhodnutie generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č.: XXX XXX XXXX X zo dňa 6. júla 2018, ktorým podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovni, ústredie č.: XXX

XXX XXXX X zo dňa 22.03.2018. Uvedeným rozhodnutím prvostupňový správny orgán podľa ust. § 65, § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. zamietol žiadosť žalobcu z 03.02.2014 o priznanie starobného dôchodku od 03.02.2011.

19. Kasačný súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverené právomoci a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi. Správny súd v správnom súdnictve poskytuje ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 2 ods. 1 SSP). Konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania (§ 5 ods. 2 SSP). Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy (§ 135 ods. 1 SSP). Správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy (§ 177 ods. 1 SSP).

20. Kasačný súd dáva tiež do pozornosti, že správny súd nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa tretej hlavy tretej časti Správneho súdneho poriadku (§§ 199 a nasl. SSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. V súdnom prieskume zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v sociálnych veciach správny súd nie je viazaný rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ak žalobca je fyzickou osobou, ktorou namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. Správny súd v konaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy teda preskúmava, či orgán štátnej správy konal a rozhodol v súlade so zákonom, či v správnom konaní postupoval v súčinnosti s účastníkom konania, či sa vysporiadal s jeho námietkami a či na základe skutkových zistení na základe logického a rozumného uváženia ustálil správne svoj právny záver.

21. Kasačný súd zistil, že krajský súd v danej veci v procese súdneho prieskumu zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu náležite postupoval v súlade s procesnými pravidlami zákonodarcom nastolenými v prvej a tretej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku, keď súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, napadnutého žalobou, vykonal náležite v zmysle platnej právnej úpravy zákona č. 461/2003 Z. z. v spojení s právnou úpravou ustanovenou v zákone č. 100/1988 Zb. a v zákone č. 328/2002 Z. z., v súlade s právnou úpravou ustanovenou v Dohovore o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128), a svoju právnu úvahu, na základe ktorej ustálil svoj právny záver, aj náležite odôvodnil.

22. Najvyšší súd po vykonaní súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím a konaní im predchádzajúcich pri aplikácii zákonnej úpravy uvedených právnych predpisov postupom podľa Správneho súdneho poriadku dospel k zhodnému

záveru ako krajský súd o dôvodnosti žaloby. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti žalovaného vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu, s námietkami žalovaného uvedenými v kasačnej sťažnosti a s prihliadnutím na § 461 SSP dospel k záveru, že v zásade nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku. Kasačný súd na zdôraznenie správnosti a zákonnosti rozsudku správneho súdu uvádza nasledovné.

V.

Právne posúdenie kasačným súdom

23. Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

24. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

25. Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

26. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 ústavy je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Základnou premisou materiálneho právneho štátu sa prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, právnické osoby s právomocou rozhodovania o právach a povinnostiach, ako aj každý jednotlivec musí konať tak, ako určuje právny poriadok. Z citovanej právnej úpravy ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Pozitivistický právny prístup k aplikácii zákonov je preto v činnosti štátnych orgánov modifikovaný ústavne konformným výkladom, ktorý v závislosti od ústavou chránených hodnôt pôsobí reštriktívne alebo extenzívne na dikciu zákonných pojmov. Obsah zákonnej právnej normy nemôže byť interpretovaný izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je podmienkou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Mocenské orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie.

27. V danej súvislosti kasačný súd dáva tiež do pozornosti rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 341/07, v ktorom ústavný súd uvádza: „Ústavný súd SR už v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštatoval, že nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne treba vychádzať najprv z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchýliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii. V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzií interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so

zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona“.

28. Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd v kasačnom konaní pri prieskume zákonnosti napadnutého rozsudku správneho súdu zameral svoju pozornosť zásadným námietkam sťažovateľa - žalovaného, ktorými namietal, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP, keď správny súd dospel k záveru o nezákonnosti napadnutého správneho rozhodnutia. Trval na tom, že podmienky nároku na dôchodok s prihliadnutím na znížený dôchodkový vek podľa § 132 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. posúdilo a sumu dôchodku aj so zohľadnením všetkých dôb zamestnania získaných vo všeobecnom systéme určilo Ministerstvo vnútra SR, poukazom na to, že pre nárok na výsluhový dôchodok priznaný v sume starobného dôchodku bola žalobcovi zohľadnená všetka preukázaná doba poistenia. Z uvedených dôvodov kasačný súd zameral svoju pozornosť najmä spornej otázke, či žalobcovi bol rozhodnutím Ministerstva vnútra SR priznaný starobný dôchodok, ktorá skutočnosť by vylučovala priznanie starobného dôchodku žalovaným.

29. Skutkové zistenia vyplývajúce zo spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis potvrdzujú, že žalobca dovŕšil dôchodkový vek 26.04.2007 (ako 55-ročný), rozhodnutím Ministerstva vnútra SR č. SRLZ-40.992-7/SZ-2007 zo dňa 02.11.2007 bol mu priznaný od 01.07.2007 výsluhový dôchodok podľa ust. § 128 zákona č. 328/2002 Z. z., pričom na určenie jeho sumy mu bola zhodnotená preukázaná doba do 30. júna 2007 - celá doba služby, ako aj doba civilného zamestnania; Ministerstvo vnútra SR pri určení výšky dávky vychádzalo z porovnania sumy výsluhového dôchodku vypočítanej žalobcovi podľa § 38 zákona č. 328/2002 Z. z. a sumy starobného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku podľa § 128 zákona č. 328/2002 Z. z. za použitia piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. Žalobca žiadosťou z 03.02.2014 podanou u Sociálnej poisťovni pobočka Čadca žiadal o priznanie starobného dôchodku tri roky spätne, t.j. od 03.02.2011. Sociálna poisťovňa, ústredie Bratislava rozhodnutím č.: XXX XXX XXXX X zo dňa 22.03.2018 podľa ust. § 65, § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. jeho žiadosť zamietla z dôvodov, že žalobca splnil podmienku nároku na dôchodok s prihliadnutím na znížený dôchodkový vek podľa § 132 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb., pričom podmienky nároku na dôchodok posúdilo a sumu dôchodku aj so zohľadnením všetkých dôb zamestnania získaných vo všeobecnom systéme určilo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, majúc za to, že vzhľadom na ten istý druh dôchodku za tie isté doby zamestnania poistencovi vzniknúť nemôže, poučiac žalobcu, že v zmysle § 67 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z. z. má žalobca možnosť za obdobie dôchodkového poistenia získané po dovŕšení dôchodkového veku požiadať o zvýšenie už priznaného výsluhového dôchodku.

30. Pri posudzovaní splnenia zákonných podmienok vzniku nároku žalobcu na starobný dôchodok, bolo potrebné vychádzať zo znenia zákona o sociálnom poistení účinného v čase ním uplatneného nároku na starobný dôchodok, t.j. k 3.2.2011.

31. Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov vymedzuje sociálne poistenie, upravuje rozsah sociálneho poistenia, právne vzťahy pri vykonávaní sociálneho poistenia, organizáciu sociálneho poistenia, financovanie sociálneho poistenia, dozor štátu nad vykonávaním sociálneho poistenia a konanie vo veciach sociálneho poistenia (§ 1 ods. 1). Uvedený zákon nadobudol účinnosť 1.1.2004.

32. Podľa § 65 ods. 1, 2 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek. Dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon neustanovuje inak.

33. Podľa § 60 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. obdobie dôchodkového poistenia je obdobie povinného dôchodkového poistenia, obdobie dobrovoľného dôchodkového poistenia, ak za tieto obdobia okrem

období uvedených v § 140 bolo zaplatené poistné na dôchodkové poistenie podľa tohto zákona a ak tento zákon neustanovuje inak. Ak zamestnávateľ nespĺnil povinnosť platiť a odvádzať poistné na dôchodkové poistenie, podmienka zaplata poistného na dôchodkové poistenie u zamestnanca sa považuje za splnenú; to neplatí, ak si túto povinnosť nespĺnil zamestnávateľ uvedený v § 7 ods. 2.

34. Podľa § 60 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

35. Podľa § 255 ods. 1, 5 zákona č. 461/2003 Z. z. za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie a náhradná doba získané pred 1. januárom 2004 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak tento zákon neustanovuje inak. Na hodnotenie náhradnej doby ako obdobia dôchodkového poistenia od 1. augusta 2006 sa nevyžaduje splnenie podmienky získania najmenej jedného roka zamestnania. Za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby získané do 31. decembra 2003, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

36. Podľa § 261 ods. 1 veta prvá zákona č. 461/2003 Z. z., suma starobného dôchodku poistenca, ktorý splnil podmienky nároku na tento dôchodok pred 1. januárom 2004, je po vzniku nároku na starobný dôchodok nepretržite zamestnaný k 31. decembru 2003 a nepoberal starobný dôchodok, invalidný dôchodok alebo ich časť, sa určí podľa tohto zákona.

37. Podľa § 274 ods. 1, 2 zákona č. 461/2003 Z. z. nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do 31. decembra 2023. Suma starobného dôchodku, pomerného starobného dôchodku a invalidného dôchodku, na ktorý vznikne nárok podľa odseku 1, nesmie byť nižšia ako suma určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, a to vrátane úpravy dôchodku a zvýšenia dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu. (§ 23 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 222/2003 Z. z.). To platí aj vtedy, ak sa suma dôchodkov uvedených v prvej vete určuje na účely určenia sumy vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku alebo sirotského dôchodku.

38. Zákon č. 328/2002 Z. z. upravuje sociálne zabezpečenie policajtov a profesionálnych vojakov, ktoré tvorí a) nemocenské zabezpečenie, b) úrazové zabezpečenie, c) výsluhové zabezpečenie a d) služby sociálneho zabezpečenia. Pod pojmom policajt sa na účely tohto zákona rozumie príslušník Policajného zboru, Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchrannej služby, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Železničnej polície a colník, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 1 ods. 1, 2). Uvedený zákon nadobudol účinnosť 1.7.2002.

39. Podľa § 38 zákona č. 328/2002 Z. z. policajt a profesionálny vojak, ktorému sa skončil služobný pomer, má nárok na výsluhový dôchodok, ak služobný pomer trval najmenej 15 rokov.

40. Podľa § 143a zákona č. 328/2002 Z. z. od 1. júla 2002 sa na sociálne zabezpečenie policajtov a vojakov nepoužijú 1./ § 130 až 145 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, 2./ § 157 až 160 a § 167 až 174 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

41. Podľa § 128 zákona č. 328/2002 Z. z. účinného k 31.12.2007 suma výsluhového dôchodku alebo invalidného výsluhového dôchodku policajta alebo suma výsluhového dôchodku alebo invalidného výsluhového dôchodku profesionálneho vojaka, na ktorý vznikne nárok v období po účinnosti tohto zákona do 31. decembra 2010, nesmie byť nižšia ako suma starobného dôchodku, invalidného

dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku, prípadne bez neho, výsluhového dôchodku alebo invalidného výsluhového dôchodku, na ktorý by vznikol nárok v tomto období podľa predpisov pred účinnosťou tohto zákona v sume určenej podľa predpisov pred účinnosťou tohto zákona. To platí aj vtedy, ak je suma výsluhového dôchodku a invalidného výsluhového dôchodku určená na účely priznania vdovského výsluhového dôchodku, vdoveckého výsluhového dôchodku alebo sirotského výsluhového dôchodku.

42. Podľa § 132 ods.1 zákona č. 100/1988 Zb. (pozn. pod čiarou od 1. júla 2002 sa na sociálne zabezpečenie policajtov a vojakov nepoužijú ustanovenia tohto paragrafu) vojak z povolania má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň a) 55 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií, b) 57 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu v ostatných prípadoch.

43. Vychádzajúc zo skutkových okolností daného prípadu a právnej úpravy zákona č. 461/2003 Z. z. v spojení s právnou úpravou zákona č. 328/2002 Z. z. a zákona č. 100/1988 Zb. (citovanou vyššie) žalobca po dovŕšení dôchodkového veku dňa 26.4.2007 splnil zákonné podmienky na priznanie výsluhového dôchodku, ktorý mu bol aj priznaný rozhodnutím Ministerstva vnútra SR ku dňu 1.7.2007 v súlade s § 128 zákona č. 328/2002 Z. z. Vzhľadom k tomu, že zákonodarca v uvedenej právnej norme ustanovil, že suma výsluhového dôchodku alebo invalidného výsluhového dôchodku profesionálneho vojaka (policajta), na ktorý vznikne nárok v období po účinnosti tohto zákona do 31. decembra 2010, nesmie byť nižšia ako suma starobného dôchodku, invalidného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku, prípadne bez neho, výsluhového dôchodku alebo invalidného výsluhového dôchodku, na ktorý by vznikol nárok v tomto období podľa predpisov pred účinnosťou tohto zákona v sume určenej podľa predpisov pred účinnosťou tohto zákona, Ministerstvo vnútra SR žalobcovi priznalo výsluhový dôchodok vo výške starobného dôchodku podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. upravujúcej sociálne zabezpečenie vojakov z povolania, príslušníkov zboru národnej bezpečnosti a príslušníkov zborov nápravnej výchovy (predchádzajúca právna úprava vojakov z povolania a ďalších príslušníkov ozbrojených zložiek). Priznanie výsluhového dôchodku policajtovi v zmysle citovanej právnej normy ustanovenej v § 128 zákona č. 328/2002 Z. z. vo výške sumy starobného dôchodku určenej podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. nemení charakter druhu dávky. Pokiaľ bol teda žalobcovi priznaný rozhodnutím MV SR výsluhový dôchodok, výška ktorého bola určená v sume vypočítanej podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. (sociálne zabezpečenie vojakov z povolania, príslušníkov zboru národnej bezpečnosti a príslušníkov zborov nápravnej výchovy - §§ 132 a nasl. tohto zákona upravujúce starobné dôchodky), žalobcovi bol priznaný výsluhový dôchodok. Priznanie starobného dôchodku žalobcovi od 1.7.2007 v čase rozhodovania Ministerstva vnútra SR vylučovala právna úprava ustanovená v § 143a zákona č. 328/2002 Z. z., v ktorom zákonodarca vyjadril svoju vôľu, že od účinnosti tohto zákona - od 1. júla 2002 sa na sociálne zabezpečenie policajtov a vojakov nepoužijú § 130 až 145 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, v súlade s ktorou právnou úpravou ministerstvo nemohlo rozhodnúť o priznaní starobného dôchodku žalobcu podľa §§ 132 a nasl. zákona č. 100/1988 Zb.

44. Kasačný súd z dôvodov uvedených vyššie sa stotožňuje s argumentáciou krajského súdu, že z ust. § 38, § 39 a § 128 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. vyplýva, že nemožno stotožňovať dobu pre vznik nároku na výsluhový dôchodok (trvanie služobného pomeru v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok) a spôsob určenia sumy výsluhového dôchodku, tiež majú za to, že z uvedeného je zrejmé, že žalobcovi rozhodnutím Ministerstva vnútra SR nebol priznaný starobný dôchodok. Žalobcovi bol priznaný výsluhový dôchodok; iba výška výsluhového dôchodku bola odvodená od výšky starobného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku podľa skorších právnych predpisov. Správny súd správne tiež konštatoval, že žalobca sa stal poberateľom výsluhového dôchodku podľa zákona o sociálnom zabezpečení vojakov a policajtov. Nie je poberateľom starobného dôchodku, hoci výška výsluhového dôchodku bola v zmysle § 128 ustálená podľa skoršej právnej úpravy zákona č. 100/1988 Zb. Žalobcovi priznaný a vyplácaný výsluhový dôchodok je bez ohľadu na spôsob určenia jeho výšky výsluhovým dôchodkom (obdobie rozsudok NS SR č. k. 9So/108/2012 zo dňa 27.11.2013). Priznanie tohto druhu dôchodkovej dávky tak nepredstavuje prekážku pre priznanie starobného dôchodku podľa zákona o sociálnom poistení. Krajský súd taktiež poukázom na právnu úpravu ustanovenú čl. 33 ods. 2

Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128), správne ustálil názor, že v prípade súbehu nárokov na starobný dôchodok tak zo všeobecného, ako aj osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) je v zmysle Dohovoru možné starobný dôchodok zo všeobecného iba krátiť, a to najviac o sumu, ktorá neprevyšuje sumu výsluhového dôchodku (výsluhového príspevku považovaného za výsluhový dôchodok). Kasačný súd sa správnym názorom správneho súdu stotožňuje, a preto v ďalšom naň len poukazuje.

45. Vychádzajúc z uvedených právnych záverov kasačný súd nepovažoval kasačnú námietku žalovaného, ktorou namietal, že správny súd vec nesprávne právne posúdil, za dôvodnú.

46. Kasačný súd nesúhlasil ani s argumentáciou žalovaného, že žalobcovi rozhodnutím Ministerstva vnútra SR č. SRLZ-40.992-7/SZ-2007 zo dňa 02.11.2007, ktorým mu bol priznaný od 01.07.2007 výsluhový dôchodok podľa ust. § 128 zákona č. 328/2002 Z. z., bola na určenie jeho sumy zhodnotená všetka preukázaná doba do 30. júna 2007, teda nielen doba služby, ale aj doba štúdia a civilného zamestnania, keďže takéto tvrdenie žalovaného z rozhodnutia ministerstva nevyplýva a jeho súčasť netvorí evidenčný list. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že ... „Pre výpočet výsluhového dôchodku bola menovanému podľa § 58 zákona zhodnotená doba trvania služobného pomeru 32 skončených rokov v celkovej výmere 62% základu podľa § 60 zákona.“..... „Starobný dôchodok, na ktorý menovanému podľa § 132 zákona č. 100/1988 Zb. vznikol nárok 25.4.2007 bol vymeraný z najvýhodnejšieho priemerného mesačného zárobku podľa § 12 a 131 zákona č. 100/1988 Zb. za roky 2002-2006 v sume 4067,- Sk a s prihliadnutím k celkove započítanej dobe služby (zamestnania) od 18 roku veku t.j. 35 rokov (z toho 25 rokov v I. kategórii funkcií a 10 rokov III. pracovnej kategórii a 66 dní po vzniku nároku na dôchodok. Celková preukázaná doba poistenia je 37 rokov a 9 mesiacov a 3 dni“. Z rozhodnutia ministerstva teda nie je ani zrejmé, či žalobcovi bola a ktorá započítaná doba civilného zamestnania (resp. štúdia), ktoré skutočnosti žalovaný neskúmal, pričom žalobca v priebehu konania poukazoval na skutočnosť, že mu doposiaľ nikdy nebola zohľadnená doba jeho štúdia na Gymnáziu v Turzovke. Vzhľadom k uvedenému ak žalovaný nehodnotil žalobcovi dobu jeho štúdia a doby civilného zamestnania, pretože podľa jeho názoru tieto doby boli žalobcovi zhodnotené pri priznaní jeho nároku na výsluhový dôchodok, takýto jeho záver nie je ničím podložený.

47. Pokiaľ žalovaný na podporu dôvodnosti kasačnej sťažnosti poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 9So/10/2012 z 27.11. 2013 (zrejme sp. zn. 9So/108/2012 z 27.11.2013), kasačný súd uvádza. Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 9So/108/2012 z 27.11.2013 rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 23. mája 2012 č. k. 6Sd 58/10-68 zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne (Sociálna poisťovňa ústredie) zo dňa 22. apríla 2010 v znení rozhodnutia zo dňa 4. novembra 2010 zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne zo dňa 22. apríla 2010 v spojení s rozhodnutím (v znení rozhodnutia), zo dňa 4. novembra 2010 (ďalej len „rozhodnutie odporkyne“), ktorým odporkyňa podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok. Kasačný súd v súlade s § 464 SSP z uvedeného rozhodnutia najvyššieho súdu uvádza nasledovné:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a rozhodnutie odporkyne bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Je nepochybné, že navrhovateľ ako príslušník Zboru väzenskej a justičnej stráže („policajt“) vykonával službu policajta od 1. októbra 1980 do 31. decembra 2005. Ako doba výkonu služby v 1. kategórii funkcií mu v súlade s § 130 ods.1 v spojení s § 129 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov bola zhodnotená doba služby policajta v rozsahu 27 rokov - od 1. októbra 1980 do 31. decembra 1999 (19 rokov a 96 dní), doba základnej vojenskej služby od 3. októbra 1967 do 25. septembra 1969 (1 rok a 359 dní) a doby vojenských cvičení od 11. júna 1973 do 13. júla 1973 (33 dní), od 19. marca 1975 do 12. mája 1975 (55 dní) a od 21. júna 1979 do 25. júla 1979 (35 dní), celkovo v 1. kategórii funkcií v rozsahu 21 rokov a 213 dní; na účely výsluhového dôchodku mu podľa potvrdenia GR ZVJS bola zhodnotená aj doba služby od 1. januára 2000 do dovŕšenia veku 55 rokov, teda do 7. apríla 2003 v rozsahu 3 roky a 98 dní a doba služby po vzniku nároku na starobný dôchodok od 8. apríla 2003 do 31. decembra 2005.

Podľa § 65 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 132 ods.1 písm. a) v spojení s § 129 zákona č. 100/1988 Zb. vojak z povolania má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 55 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií.

V zmysle §14 ods.4 zákona č. 100/1988 Zb. ako zamestnanie zaradené do I. (II.) pracovnej kategórie sa za dobu pred 1. januárom 2000 hodnotí služba vojakov z povolania (§ 129), t.j. aj príslušníkov zborov nápravnej výchovy (neskôr Zboru väzenskej a justičnej stráže), zaradená do I. (II.) kategórie funkcií, ak nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti tohto zákona. Služba zaradená do I. kategórie funkcií sa v týchto prípadoch hodnotí ako zamestnanie I. pracovnej kategórie uvedené v § 14 ods. 2 písm. b) až h).

Navrhovateľovi nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb., keďže vek 55 rokov nedovŕšil pred dňom 1. júla 2002, počnúc ktorým sa ustanovenie § 132 tohto zákona na sociálne zabezpečenie policajtov a vojakov nepoužíje.

Podľa § 175 zákona č. 100/1988 Zb. i § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie alebo služby I. a II. kategórie funkcií sa priznávajú do 31. decembra 2023.

Keďže navrhovateľ do 31. decembra 1999 vykonával službu zaradenú do I. kategórie funkcií viac ako 20 rokov, v súlade s § 175 zákona č. 100/1988 Zb. a § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. mu zostal zachovaný nárok na starobný dôchodok dovŕšením veku 55 rokov.

Navrhovateľ sa narodil X. S. XXXX. Dôchodkový vek 55 rokov podľa § 65 ods. 2 v spojení s § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. a § 175 zákona č. 100/1988 Zb. dovŕšil dňom 8. apríla 2003. Uvedený dôchodkový vek napokon vyplýva aj z rozhodnutia GR ZVJS z 26. januára 2006, ktorým bol navrhovateľovi priznaný výsluhový dôchodok.

Z uvedených dôvodov je nesprávny záver odporkyne i krajského súdu, že navrhovateľ dovŕši dôchodkový vek až dňom dovŕšenia veku 62 rokov.

Podľa § 65 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie a náhradná doba získané pred 1. januárom 2004 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby získané do 31. decembra 2003, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

Nebolo sporné, že navrhovateľovi bol priznaný výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z. z., teda že obdobie výkonu služby získal v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok. Z ustanovenia § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. však súčasne vyplýva, že za obdobie dôchodkového poistenia na účely nároku na dôchodok zo všeobecného systému sociálneho poistenia sa nepovažujú len doby služby policajta.

Zo žiadneho ustanovenia zákona o sociálnom poistení nevyplýva, že by sa poistencovi, ktorému bol priznaný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu, nemali pre nárok na starobný dôchodok hodnotiť ostatné doby dôchodkového poistenia (doby tzv. civilného zamestnania).

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ v dobe od 1. septembra 1963 do 14. septembra 1967, študoval na strednej škole v dennej forme štúdia. Odporkyňa navrhovateľovi podľa § 255 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v spojení s § 6 ods. 1) bod 4. zákona č. 101/1964 Zb. o sociálnom zabezpečení hodnotila len dobu štúdia na strednej škole po skončení povinnej školskej dochádzky od 1. septembra 1963 do 7. apríla 1966, teda iba do dovŕšenia 18. roku veku. Celkovo mu tak pre posúdenie nároku na starobný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z. z., hodnotila iba 2 roky a 220 dní dôchodkového poistenia. Také hodnotenie obdobia dôchodkového poistenia však nie je v súlade so zákonom.

Pokiaľ odporkyňa navrhovateľovi nehodnotila dobu ďalšieho štúdia a doby zamestnania v tzv. „civilnom

sektore“, lebo podľa jej názoru tieto doby boli navrhovateľovi zhodnotené pre nárok na výsluhový dôchodok (tento názor si osvojil aj krajský súd), taký záver nie je ničím podložený.

Z rozhodnutia GR ZVJS číslo: GR ZVJS-13612/33-06 z 26. januára 2006 totiž nevyplýva, že by navrhovateľovi boli na posúdenie nároku na výsluhový dôchodok zhodnotené aj doby civilného zamestnania. Vyplýva z neho len to, že výsledná suma výsluhového dôchodku nesmie byť nižšia ako suma starobného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku.

Je nesporné, že navrhovateľovi bol od 2. januára 2006 priznaný výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z. z., keďže splnil podmienku trvania služobného pomeru najmenej 15 rokov (§ 38 ods. 1 uvedeného zákona). Spôsob výpočtu sumy výsluhového dôchodku policajta je upravený v § 39 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z.

V zmysle § 128 zákona č. 328/2002 Z. z. suma výsluhového dôchodku policajta, na ktorý vznikne nárok v období po účinnosti tohto zákona do 31. decembra 2010, nesmie byť nižšia ako suma starobného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku, na ktorý by vznikol nárok v tomto období podľa predpisov pred účinnosťou tohto zákona v sume určenej podľa predpisov pred účinnosťou tohto zákona.

Podľa Oznamenia GR ZVJS z 28. júna 2013 na účely výsluhového zabezpečenia boli navrhovateľovi ako doba trvania služobného pomeru zhodnotené doby od 3. októbra 1967 do 25. septembra 1969 a od 1. októbra 1980 do 31. decembra 2005, teda v trvaní viac ako 27 rokov.

Z rozhodnutia o priznaní výsluhového dôchodku vyplýva, že na účely nároku na tento dôchodok (§ 38 ods. 1) a výpočtu jeho sumy podľa § 39 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. bolo navrhovateľovi zhodnotených len 27 skončených rokov služby. Keďže výška výsluhového dôchodku, vypočítaná podľa § 39 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. bola nižšia ako úhrn sumy starobného dôchodku (vypočítaného podľa zákona č. 100/1988 Zb). a sumy prídavku k starobnému dôchodku (vypočítaného podľa zákona č. 73/1998 Z. z.), v súlade s § 128 zákona č. 328/2002 Z. z. mu výsluhový dôchodok bol priznaný v sume uvedeného úhrnu starobného dôchodku a prídavku k dôchodku.

Z ustanovení § 38, § 39 a § 128 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. vyplýva, že nemožno stotožňovať dobu pre vznik nároku na výsluhový dôchodok (trvanie služobného pomeru v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok) a spôsob určenia sumy výsluhového dôchodku.

Z uvedeného je zrejmé, že navrhovateľovi rozhodnutím GR ZVJS nebol priznaný starobný dôchodok. Bol mu priznaný výsluhový dôchodok; iba výška výsluhového dôchodku bola odvodená od výšky starobného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku podľa skorších predpisov. Z evidenčných listov o dobách zamestnania vyplýva, že okrem doby štúdia navrhovateľ získal dobu civilného zamestnania (štúdium + zamestnanie) v obdobiach od 1. septembra 1963 do 30. septembra 1980, s výnimkou dôb vojenských cvičení, ktoré mu boli hodnotené ako doby trvania služobného pomeru.

Ak teda odporkyňa pre posúdenie nároku na starobný dôchodok započítala navrhovateľovi len 2 roky a 220 dní dôchodkového poistenia, postupovala v rozpore so zákonom.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods.3 veta prvá v spojení s § 250j ods. 2 písm. a) a b) O.s.p.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne rozhodnúť o nároku navrhovateľa na starobný dôchodok znova, pričom je viazaná právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 4 O.s.p.).“

48. Vo svetle právneho názoru vysloveného najvyšším súdom v citovanom rozsudku z 27.11.2013 treba posudzovať aj právny nárok žalobcu v danom prípade na starobný dôchodok. Skutkové zistenia i v danom prípade potvrdzujú, že žalobcovi rozhodnutím Ministerstva vnútra SR bol priznaný výsluhový dôchodok, na ktorej skutočnosti nič nemení ani skutočnosť, že ministerstvo v rozhodnutí uvádza: „Podľa § § 12, 131 až 133 zákona č. 100/1988 Zb. a podľa §§ 214, 215, 217 a 218 zákona č. 73/1998 Z. z. s poukazovaním na § 128 zákona č. 328/2002 Z. z. priznáva menovanému (žalobcovi) od 1.7.2007 starobný dôchodok v sume 8.275,-Sk mesačne a prídavok k starobnému dôchodku v sume 8.170,-Sk, ktoré sa odo dňa priznania zlučujú a považujú sa za výsluhový dôchodok v sume 16.445,-Sk mesačne.“

49. Kasačný súd nesúhlasí ani s argumentáciou žalovaného, že napadnutým rozhodnutím a postupom mu predchádzajúcim rešpektoval právny názor súdov vyslovený v zrušujúcich rozhodnutiach, pretože už Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 10So/27/2016 z 31. mája 2017, ktorým zrušil rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/88/2015-40 z 21. januára 2016, ktorým krajský súd rozhodnutie

odporkyne (Sociálnej poisťovni ústredie) č. XXX XXX XXXX X z 17.4.2015 potvrdil, konštatoval, že v konaní nebolo sporné, že navrhovateľovi (žalobcovi), ktorý dovŕšil dôchodkový vek 26.4.2007 (ako 55 ročný) bol rozhodnutím Ministerstva vnútra SR č. SRLZ-40.992-7/SZ-2007 zo dňa 02.11.2007 priznaný od 01.07.2007 výsluhový dôchodok podľa ust. § 128 zákona č. 328/2002 Z. z., pričom navrhovateľ žiadal priznanie starobného dôchodku zo všeobecného systému dôchodkového poistenia z dôvodu, že mu nebola zohľadnená doba za odpracované roky 2011 až 2014, avšak odporkyňa záver, že toto obdobie nie je možné započítať na účely dôchodkových dávok nijak neodôvodnila. Taktiež Krajský súd v Žiline v rozsudku č. k. 25Sd/88/2015 z 16. novembra 2017, ktorým rozhodnutie odporkyne (Sociálnej poisťovni ústredie) č. XXX XXX XXXX X z 17. apríla 2015 podľa § 250j ods.2 písm. a/ OSP zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie, konštatoval, že odporkyňa vychádzala z nesprávneho právneho posúdenia veci majúce za následok nezákonnosť rozhodnutia. Krajský súd vyslovil názor, že odporkyňa nesprávne vychádzala zo záveru, že navrhovateľ splnil podmienky nároku na starobný dôchodok podľa V. časti zákona č. 100/1988 Zb. Krajský súd konštatoval, že navrhovateľ by splnil podmienky nároku na starobný dôchodok podľa V. časti zákona č. 100/1988 Zb. ku dňu 26.4.2007, ale dňom 1. júla 2002 nadobudol účinnosť zákon č. 328/2002 Z. z. a podľa § 143a bod 1 tohto zákona od 1. júla 2002 sa na sociálne zabezpečenie policajtov a vojakov nepoužijú § 130 až 145 zákona č. 100/1988 Zb. Zdôraznil, že aplikácia ust. § 132 a nasl. zákona č. 100/1988 Zb. je vylúčená pri nárokoch na starobný dôchodok u tých vojakov, ktoré vznikli po 30. júni 2002 a to je prípad navrhovateľa. Krajský súd odporkyňu v ďalšom konaní uložil povinnosť vypočítať navrhovateľovi starobný dôchodok podľa zákona o sociálnom poistení aj zákona o sociálnom zabezpečení a následne tento krátiť podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 o starobných invalidných a pozostalostných dávkach.

50. Pokiaľ žalovaný preskúmaným rozhodnutím v danom prípade opätovne žiadosť žalobcu na priznanie starobného dôchodku zamietol s odôvodnením, že rozhodnutím Ministerstva vnútra SR mu bol priznaný výsluhový dôchodok v sume starobného dôchodku podľa § 128 zákona č. 328/2002 Z. z., pričom je preukázané, že poisťencovi bola na nárok na výsluhový dôchodok zhodnotená celá preukázaná doba poistenia, teda celá doba služby ako aj celá doba civilného zamestnania, postupoval a vydal rozhodnutie v rozpore s právnym názorom súdov, ktorý bol pre neho záväzný, ktorá skutočnosť sama o sebe je dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia správneho orgánu.

51. Kasačný súd vo vzťahu k argumentácii žalovaného, že Najvyšší súd SR v rozsudku č. 1So 33/2014 zo dňa 30. júna 2015 v obdobnej skutkovej a právnej situácii potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovni, ktorým žiadateľovi nepriznala starobný dôchodok, konštatuje, že judikatúra najvyššieho súdu nie je absolútna. Rozhodnutie najvyššieho súdu je právne záväzné v konkrétnej veci, v ktorej najvyšší súd rozhodoval. V ostatných veciach judikatúra najvyššieho súdu (ako aj judikatúra ústavného súdu, Európskeho súdu na ochranu ľudských a práv a slobôd, Súdu Európskeho spoločenstva) plní zjednocovaciu funkciu pre postup a rozhodovanie súdov o právnych otázkach v obdobných skutkových a právnych prípadoch. Povinnosťou správneho súdu je však v konaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, ako individuálneho správneho aktu, posudzovať zákonnosť konkrétneho preskúmaného rozhodnutia správneho orgánu individuálne a nezávisle od iných rozhodnutí správneho orgánu ako individuálnych správnych aktov a pokiaľ sú predmetom súdneho prieskumu, nezávisle od iných rozhodnutí súdu v obdobných veciach, vychádzajúc z konkrétnych skutkových a právnych okolností posudzovaného prípadu.

52. V danej súvislosti kasačný súd upriamuje pozornosť žalovaného tiež na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1So 163/2014 z 26.4.2016, ktorým najvyšší súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 10Sd/129/2013-51 zo dňa 10.10.2014 potvrdil. Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. a) OSP preskúmané rozhodnutie odporkyne (Sociálnej poisťovni) zo dňa 05.08.2013, ktorým odporkyňa podľa § 65 a § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a § 21 zákona č. 100/1988 Zb. zamietla navrhovateľovu žiadosť o starobný dôchodok od 30.05.2010 s odôvodnením, že nárok na ten istý druh dôchodku za tie isté doby zamestnania nemôže vzniknúť, a vec vrátil odporkyňu na ďalšie konanie. Kasačný súd v zmysle § 464 SSP z uvedeného rozhodnutia najvyššieho súdu cituje nasledovné:

53. „Z ustanovení § 38, § 39 a § 128 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. vyplýva, že nemožno stotožňovať dobu pre vznik nároku na výsluhový dôchodok (trvanie služobného pomeru v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok) a spôsob určenia sumy výsluhového dôchodku. Z uvedeného je zrejmé, že navrhovateľovi rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky nebol priznaný starobný dôchodok. Bol mu priznaný výsluhový dôchodok; iba výška výsluhového dôchodku bola odvodená od výšky starobného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku podľa skorších predpisov.

Najvyšší súd SR ďalej dodáva, že z ustanovenia § 60 ods. 2 zákona o sociálnom poistení vyplýva, že právna úprava mala zabezpečiť, aby od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení (poistení) výsluhový dôchodok priznaný podľa zákona č. 328/2002 Z. z. plnil funkciu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) vo výške primeranej dobe trvania služobného pomeru ako dávka sociálneho zabezpečenia existujúca, či už samostatne alebo popri starobnom dôchodku, na ktorý vznikne nárok dovŕšením dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení.

Súčasne bolo cieľom zákona č. 328/2002 Z. z. dosiahnuť právny stav, podľa ktorého by pomerná výška výsluhového dôchodku bola vyššia, ako keby policajtom bola doba profesionálnej služby hodnotená len vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia. Z tohto zámeru teda vyplýva, že cieľom zákona bolo vytvorenie stavu, pri ktorom by súčet výsluhového dôchodku a starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho poistenia bol vyšší, resp. aspoň rovnaký ako suma starobného dôchodku poistenca, ktorý mal všetky doby zamestnania hodnotené len vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia (zabezpečenia).

Odvolačný súd poukazuje aj na skutočnosť, že v zmysle článku 33 ods. 2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128), vyhláseného v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 Zb. (ďalej len „Dohovor“), ak má alebo ak by mala inak chránená osoba nárok na dávku ustanovenú v tomto Dohovore a ak dostáva inú peňažnú dávku sociálneho zabezpečenia za tú istú sociálnu udalosť (prežitie ustanoveného veku), môžu sa dávky podľa tohto Dohovoru krátiť alebo zastaviť za určených podmienok a v určenom rozsahu za podmienky, že časť dávok, ktorá sa kráti alebo je zastavená, nepresahuje druhú dávku.

Z článku 33 ods. 2 Dohovoru podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva, že v prípade súbehu nárokov na starobný dôchodok tak zo všeobecného ako aj osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) je v zmysle Dohovoru možné starobný dôchodok zo všeobecného systému iba krátiť, a to najviac o sumu, ktorá neprevyšuje sumu výsluhového dôchodku (výsluhového príspevku považovaného za výsluhový dôchodok).

Výsluhový dôchodok má od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení (zabezpečení) plniť funkciu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) vo výške primeranej dobe trvania služobného pomeru. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru, že na účely stanovenia výšky starobného dôchodku je potrebné do doby dôchodkového poistenia započítať aj doby, hodnotené na účely výsluhového dôchodku. Až po takom stanovení výšky starobného dôchodku možno sumu starobného dôchodku krátiť o sumu výsluhového dôchodku.“

54. Vychádzajúc zo skutkových okolností posudzovaného prípadu, poukazom na právne závery uvedené vyššie, najvyšší súd v danej veci považoval námietky žalovaného uvedené v kasačnej sťažnosti proti rozsudku krajského súdu o nesprávnom právnom posúdení veci krajským súdom podľa § 440 písm. g/ SSP za nedôvodné, ktoré neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia správneho súdu a jeho súladnosť so zákonom. Z uvedených dôvodov kasačný súd nevyhovel kasačnej sťažnosti žalovaného, a preto podľa § 461 SSP kasačnú sťažnosť žalovaného podanú proti napadnutému rozsudku krajského súdu zamietol.

55. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší súd tak, že žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov kasačného konania z dôvodu, že v tomto konaní mal úspech (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP).

56. Toto rozhodnutie prijal kasačný súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.